

Sorular ve Yanıtlar: Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi (DESI) 2021

Brüksel, 12 Kasım 2021

1. Bölüm – DESI 2021 Sonuçları

Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi nedir ve neyi ölçer?

Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi (DESI), Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerin dijital konusundaki ilerlemesini kaydeden ve Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan yıllık bir rapordur. Üye Ülkelerin öncelikli eylem alanlarını belirlemesine yardımcı olan ülke profillerini ve 33 adet göstergenin gruplandırıldığı dört ana prensibi içeren rapor, AB düzeyinde bir analiz sağlayan tematik bölümler içermektedir.

1- İnsan Kaynakları	İnternet kullanıcı becerileri ve ileri seviye dijital beceriler
2- Bağlanabilirlik	Sabit geniş bant alımı, sabit geniş bant kapsama alanı, mobil geniş bant ve geniş bant fiyatları
3- Dijital Teknoloji Entegrasyonu	İşletmelerin dijital dönüşümü ve e-ticaret
4- Dijital Kamu Hizmetleri	e-Devlet

DESI 2021, Avrupa'nın dijitalleşme tutkusunu ve dijital dönüşüm için bir vizyon ortaya koyan ve 2030 yılı için dört ana noktada somut hedefler belirlenen [Dijital On Yıl Pusulası](#)'nı yansıtacak şekilde uyarlanmıştır. Bunlar: beceriler, altyapılar, işletmelerin dijital dönüşümü ve kamu hizmetidir.

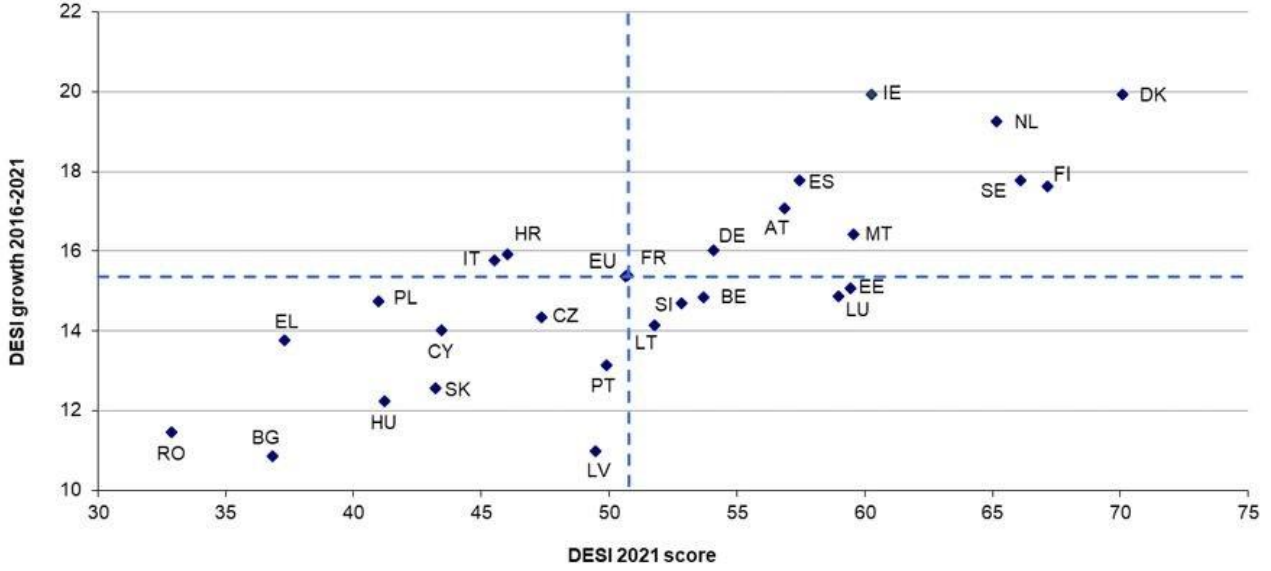
15 Eylül 2021 tarihinde teklif edilen "[Dijital On Yıla Giden Yol](#)" politika programı ile, AB kurumları ve Üye Ülkeler arasında ortak hedeflere ulaşmalarının sağlanması amacıyla yıllık bir iş birliği düzeneği hazırlanmış ve Üye Ülkelerle yeni bir yönetim biçimi ortaya konulmuştur. Böylece, "Dijital On Yıl" hedeflerinin izlenmesi DESI'ye atanmış ve DESI göstergeleri Dijital On Yıl Pusulası'nın 4 ana noktası etrafında yapılandırılmıştır.

DESI Ülke raporları, Komisyon tarafından halihazırda onaylanmış olan 22 plan üzerine Kurtarma ve Dayanıklılık Planları'ndaki dijital yatırımlar ve reformlar genel taslağının bir özetini kapsamaktadır. AB Üyesi Ülkeler, **Kurtarma ve Dayanıklılık Planı**'ndaki ulusal bağışların en az %20'sini dijitalleşmeye harcamayı taahhüt etmiştir ve şu ana dek Üye Ülkeler bu hedefin üzerine çıkarak fazlasıyla karşılamaktadır.

Bu yılki DESI'ye göre, AB Üyesi Ülkelerin dijitalde genel performansı nedir?

Geçen yıla kıyasla en belirgin gelişim İrlanda ve Danimarka'da, onları takiben Hollanda, İspanya, İsveç ve Finlandiya'da görülebilir. Bu ülkeler aynı zamanda, kendi 2021 yılı DESI skorlarına istinaden, AB DESI ortalamasının üzerinde performans göstermektedir.

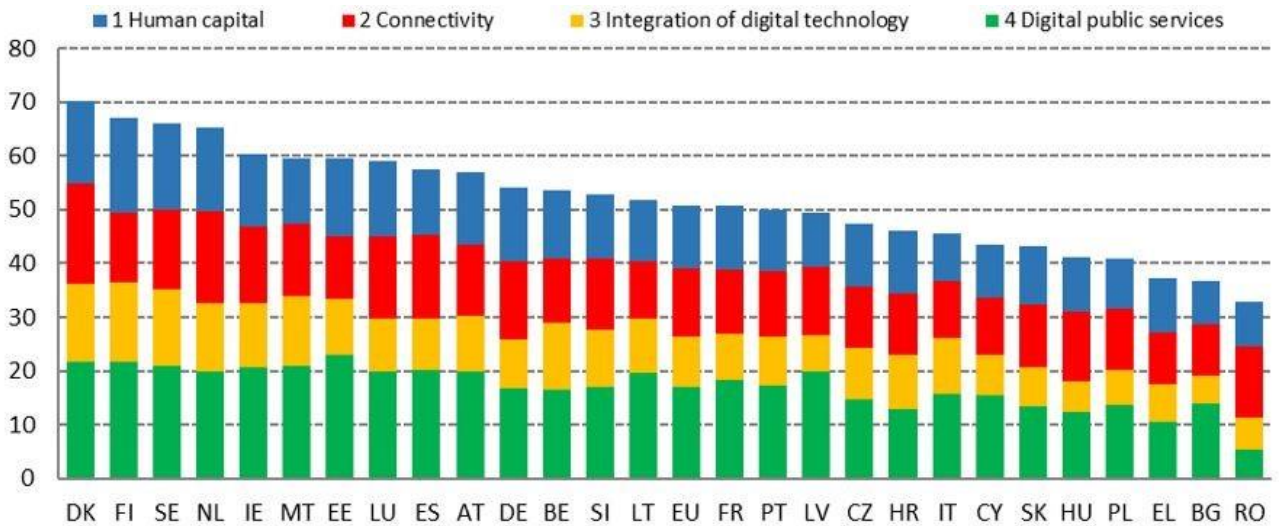
Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi – Üye Ülkelerin Gelişimi 2016 – 2021

Kaynak: DESI 2021, Avrupa Komisyonu

Genel olarak, Danimarka, Finlandiya, İsveç ve Hollanda, AB'deki en gelişmiş dijital ekonomilere sahiptir ve onları İrlanda, Malta ve Estonya izlemektedir. Romanya, Bulgaristan ve Yunanistan ise en düşük DESI puanlarına sahiptir.

Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi, 2021

Kaynak: DESI 2021, Avrupa Komisyonu

DESI 2021'in 4 noktada başlıca bulguları

İnsan Kaynakları

AB'nin [2030 Dijital Pusulası](#)'nda ortaya konan taahhütlerin bir parçası olarak dijital beceri hedefi ile, 2030 yılına kadar AB vatandaşlarının en az %80'inin temel dijital becerilere sahip olmasını hedeflenmektedir. 2019 yılında insanların %84'ü interneti düzenli kullanırken, sadece %56'sı aynı yıl içinde en azından temel dijital becerilere sahip olduğu belirlenmiştir. AB nüfusunun büyük bir kısmı dijital becerilerden yoksundur ancak ülkeye özgü farklılıklar vardır: Hollanda ve Finlandiya bu alanda önde gelirken Bulgaristan ve Romanya geride kalmaktadır.

Ayrıca, nüfusun %56'sının dijital becerilere sahip olma oranı, 2015'ten bu yana yalnızca küçük bir artış (iki yüzde puanı) ve yıllık sadece %0,9'luk bir büyüme oranı göstermiştir. [2030 Dijital Pusulası](#) Tebliğine göre, AB'deki Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) uzmanlarının sayısı 2020'de 8,4 milyonken (işgücünün %4,3'üne tekabül etmektedir) 2030 yılına kadar en az 20 milyona ulaşmalıdır. 2013 yılından bu yana istikrarlı bir büyüme olmasına rağmen, hedefe ulaşmak için bir ivmeye ihtiyaç vardır. Bu kategorideki dikkate değer liderler, sırasıyla %7,6 ile Finlandiya ve işgücünde en yüksek BİT uzmanları oranına %7,5 ile sahip olan İsveç'tir.

Bağlanabilirlik

[2030 Dijital Pusula](#)'da, gigabayt ağlarının 2030 yılına kadar herkes tarafından erişilebilir olması hedeflenmektedir. 2020 verilerine göre; hanelerin sadece %59'unda gigabayt bağlanabilirlik sunma potansiyeli olan, sabit ve çok yüksek kapasiteli ağ (VHCN) bağlanabilirliğinden faydalanılabilmektedir. Kırsal bölgelerde -2019'da %22'den, 2020'de %28'e- iyileşme görülmektedir ancak kırsal ve ulusal rakamlar arasında büyük bir boşluk vardır. Malta, Lüksemburg, Danimarka ve İspanya, toplam yüksek kapasiteli ağ kapsamında Avrupa liderleridir (tümü, hanelerin %90'ından fazlasını kapsamaktadır).

AB 2030'a kadar, nüfus yoğunluğu olan tüm alanlar için 5G kapsama alanına sahip olmayı hedeflemektedir. 2020 yılının ortalarından itibaren, 13 Üye Ülkede ticari 5G ağ dağıtımları başlamış ve kapsama alanı AB düzeyinde %14'e ulaşmıştır. Hollanda ve Danimarka, %80 kapsama ile bu alanda en gelişmiş ülkelerdir. 5G'nin ticari olarak piyasaya sürülmesi için ön koşul, her ülkede 5G spektrumunun tahsis edilmesidir. 31 Ağustos 2021'e kadar 25 Üye Ülke, üç 5G öncü bandından en az birinde 5G spektrumunu zaten tahsis edilmiştir.

Dijital Teknoloji Entegrasyonu

AB'nin [Dijital Pusulası](#)'nın amacı, 2030 yılına kadar AB'deki küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'ler) en az %90'ının dijital teknolojileri kurumsal düzeyde kullanmasıdır. 2020 yılına bakıldığında, KOBİ'lerin sadece %60'ının dijital teknolojileri benimsediği görülmektedir. Danimarka ve Finlandiya %88 ile AB hedeflerine şimdiden çok yakinken, Bulgaristan ve Romanya %33 ile geride kalmaktadır.

Gelecek 10 yıl için ikinci hedef, 2030 yılına kadar şirketlerin en az %75'inin Yapay Zekâ (AI), bulut ve büyük veri teknolojileri gibi dijital teknolojileri kullanmasıdır. DESI 2021, işletmelerin giderek daha fazla dijitalleşirken, gelişmiş dijital teknolojilerin kullanımında geride kaldığını göstermektedir. Örneğin; dört şirketten yalnızca biri

yapay zekâ ve bulut bilişim ve %14'ü büyük veri kullanmaktadır. Bu alanda Finlandiya ve İsveç bulut kullanımında, Malta ve Hollanda büyük veride, Çekya ve Avusturya ise yapay zekada başı çekmektedir.

Dijital Kamu Hizmetleri

[Dijital Pusula](#), vatandaşlar ve işletmeler için tüm önemli kamu hizmetlerinin 2030 yılına kadar tamamen çevrimiçi olmasını hedeflemektedir. Bu tür temel hizmetler, eğitimden araba satın almaya ve bir iş kurmaya kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

DESI, kilit hizmetlerin her adımını tamamen çevrimiçi olarak tamamlamalarının mümkün olup olmadığına dair her bir Üye Ülkeye belirli bir puan vererek, kamu hizmetlerinin çevrimiçi sunumunu izlemektedir. DESI'de dijital kamu hizmetleri açısından Estonya, Danimarka, Finlandiya ve Malta en yüksek puanlara sahipken, Romanya ve Yunanistan en düşük puanlara sahiptir.

2015 yılındaki %58'e kıyasla, 2020 yılında internet kullanıcılarının %64'ü çevrimiçi olarak kamu yönetimiyle etkileşime girmiştir. Kamu hizmetlerinin çevrimiçi olarak kullanılabilirliği son on yılda istikrarlı bir şekilde artmış ve COVID-19 pandemisinin bir sonucu olarak büyük ölçüde hızlanıp, yaygınlaşmıştır. Bazı Üye Ülkeler zaten bu hedefe yakındır ancak Üye Ülkeler arasında ve içinde ilerleme eşit değildir ve vatandaşlara yönelik hizmetlerin işletmelere yönelik hizmetlere kıyasla çevrimiçi olarak sunulması daha az olası görülmektedir.

AB'nin 2030 Dijital On Yılı hedefleri bu yılki DESI'ye nasıl yansıtılıyor ve bu gelecek yıllarda değişecek mi?

33 adet DESI 2021 göstergesinden 11'i, Dijital Pusula hedeflerinden bazılarında ulaşma yolunda kaydedilen ilerlemeyi ölçmektedir. İleriye yönelik olarak, DESI, tüm hedeflerin raporda dikkate alınmasını sağlamak için Dijital Pusula ile daha da uyumlu hale getirilecektir. Dijital On Yıla Giden Yol politika programı [teklifinde](#) yer alan Üye Ülkelerle yapılandırılmış iş birliğinin bir parçası olarak, DESI'ye dayalı bir izleme sistemi 2030 hedeflerine yönelik ilerlemeyi ölçecek ve buna, Komisyon'un ilerlemeyi değerlendireceği eylemler için tavsiyeler sunacağı "Dijital On Yılın Durumu" hakkında yıllık bir rapor eşlik edecektir.

DESI 2021'de endeksin dört boyutuyla ilgili Dijital Pusula hedefleri

DESI Boyutu	Dijital Pusula Hedefi ile ilgili DESI göstergeleri	2030 Dijital On Yıl Hedefi
1-İnsan Kaynakları	En azından temel dijital becerilere sahip olunması BİT Uzmanları	BİT Uzmanları: 20 milyon & cinsiyet kümelenmesi Temel Dijital Beceriler:

	Kadın BİT Uzmanları	Nüfusun minimum %80'i
		Bağlanabilirlik; Herkes için gigabayt, 5G her yerde
2-Bağlanabilirlik	Herkes için gigabayt (yüksek kapasiteli sabit ağ kapsama)	Son teknoloji yarı iletkenler: küresel pazarda iki katı AB payı üretme
	5G kapsama alanı	Veri- Uç & Bulut: 10,000 iklim nötr yüksek güvenli uç bağlantı noktaları
		Programlama: Kuantum ivmeli ilk bilgisayar
3-Dijital Teknoloji Entegrasyonu	KOBİ'lerin temel seviyede dijital kullanımı	Teknoloji Artışı: AB şirketlerinin %75'inin Yapay Zekâ (AI) bulut ve büyük veri kullanımı
	Yapay Zekâ (AI)	Yenilikçiler: Ölçeği büyütme ve finansı iki katına çıkarmak
	Bulut	
	Büyük Veri	Geç benimseyenler: en azından temel seviyede dijital kullanımı %90'dan fazla olan KOBİ'ler
		Önemli kamu hizmetleri: %100 çevrimiçi
4-Dijital Kamu Hizmetleri	Vatandaşlar için dijital kamu hizmetleri	e-sağlık: medikal kayıtlara %100 oranında ulaşan vatandaşlar
	İşletmeler için dijital kamu hizmetleri	Dijital Kimlik: Vatandaşların %80'inin dijital kimlik kullanması

Bu yıl Uluslararası Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi'ni (I-DESI) yayınlıyor musunuz?

I-DESI'yi sadece iki yılda bir yayınladığımız için, bu yıl yayınlanmayacaktır. Son I-DESI raporu 2020 yılında yayınlanmıştır.

2. Bölüm: DESI Yöntemlerinin Uygulanması

Veri kaynakları nelerdir?

DESI yenilikçilerinin büyük bir çoğunluğu [Avrupa Birliği İstatistik Ofisi](#)'nden gelmektedir. Bazı geniş bant göstergeler, Avrupa Komisyonu hizmetleri tarafından, İletişim Komitesi aracılığıyla Üye Ülkelerden toplanmaktadır. e-Devlet ve geniş bant göstergeler gibi bazı göstergeler, Komisyon için hazırlanan çalışmalardan elde edilen verilere bağlıdır. Göstergelerin tam listesi, tam tanımlamalar ve kaynaklara, [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Veri katkısı, dijital devlet hizmetlerini kullanımlarıyla ilgili 36 Avrupa Ülkesi vatandaşın anket sonucunu içeren, 2021 yılı [e-Devlet Kıyaslama Raporu](#)'ndan da sağlanmıştır. Avrupa Komisyonu aynı zamanda, uzmanlık alanındaki dijital becerilerde hala önemli bir cinsiyet farkı olduğunu doğrulayan, 2021 yılı [kadınların dijital puan tablosu](#)nu da yayınlamıştır. BİT uzmanlarının yalnızca %19'u ve bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik mezunlarının yaklaşık üçte biri kadındır.

Bugün yayınlanan ilgili diğer bir rapor, [BİT'in AB işletmelerinin çevresel sürdürülebilirlik eylemleri](#)ne katkısına ilişkin bir ankettir. Rapor, ankete katılan şirketlerin yarısından fazlasının, çevresel kullanım alanını azaltmak için BİT çözümlerini kullandıklarını belirttiklerini ortaya koymaktadır. Komisyon ayrıca bugün, [2020'de Avrupa'da Mobil ve Sabit Geniş bant fiyatları](#), [Haziran 2020'ye kadarki Geniş Bant Kapsaması](#) ve [ulusal geniş bant planları](#) hakkında çalışmalar yayınlamaktadır.

DESI puanı nasıl hesaplanır?

Komisyon, bir ülkenin genel puanını hesaplamak için, her bir gösterge grubuna ve alt kümesine belirli ağırlıklar vermektedir. Bu ağırlıklar ayrıca alt boyut ve tek gösterge düzeyinde de atanır. Raporun önceki sürümüyle karşılaştırıldığında, mobil geniş bant, 5G kapsamı endekse dahil edildiğinden, daha yüksek bir bant genişliği ağırlığına sahiptir. Dijital teknoloji boyutunun entegrasyonu için dijital yoğunluğa ilişkin hedefin raporlanması için yeni bir alt boyut eklenmiştir. İlaven, 2030 Dijital Pusula hedefini ölçen 3 göstergeli içeren bu alt boyutta, işletmeler için dijital teknolojilerin ağırlığı artırılmıştır. Her bir alt boyuttaki tek göstergeler genellikle eşit düzeyde öneme sahip kabul edilmekte olup ilgili alt boyut içinde eşit olarak ağırlıklandırılmaktadır. Ancak 2030 Dijital Pusula hedeflerini ölçen göstergelerin daha önemli olduğu ve bu nedenle alt boyutlarında çift ağırlıkları olduğu belirtilmiştir.

Daha detaylı hali [DESI Yöntem Bilimsel Bildirisi](#)'nde mevcuttur.

DESI'nin 2020 yılında yayınlanmış raporuna kıyasla metodoloji açısından herhangi bir değişiklik olmuş mudur?

DESI'nin yapısı Dijital Pusula'nın dört ana noktası ile uyumlu hale getirilmiş, gösterge listesi ise Dijital Pusula'da önerilen mümkün olduğunca çok göstergeyi içerecek şekilde revize edilmiştir.

Önceki yıllarda olduğu gibi neden artık "İnternet kullanımı" göstergesine yer vermiyorsunuz?

DESI'nin yapısı Dijital Pusula'nın yapısını yansıtacak şekilde uyumlandırıldığı için, internet kullanımına ilişkin boyut bu yıl ana politika alanlarından biri olarak analizden çıkarılmıştır. Ancak endeksin bu boyutunda raporlanan göstergeler, [veri görselleştirme aracı](#)nda toplanıp yayınlanmaya devam etmektedir.

3. Bölüm: Kurtarma ve Dayanıklılık Tesisi (RRF) ve DESI

Yayınladığınız analizde Kurtarma ve Dayanıklılık Tesisi planları nasıl yansıtıldı?

DESI ülke raporları, endekse dayalı olarak AB Üyesi Ülkelerin performansını analiz etmekte, temel zorluklarını belirlemekte ve ardından ülke başına en önemli dijital politika girişimlerini tanımlamaktadır. Kurtarma ve Dayanıklılık Tesisi Yönetmeliği'nin ölçeği ve önemi ve bu finansmanın mevcut zorlukların üstesinden gelmede oynayabileceği kritik rol göz önüne alındığında, DESI ülke raporları, onaylanmış oldukları yerlerde Ulusal Kurtarma ve Dayanıklılık planlarının dijital yönlerinin bir özetini içermektedir.

Diğer AB Üyesi Ülkelerin Kurtarma ve Dayanıklılık Tesisi üzerine bilgilerinizi ne zaman yayınlayacaksınız?

Komisyon, Ulusal Kurtarma ve Dayanıklılık planının analizini tamamladığı zaman değerlendirmesini yayınlamaktadır.

Daha Fazla Bilgi İçin

[Basın Bildirisi](#) – Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi 2021: "dijital dönüşümde genel bir ilerleme kaydediliyor ancak AB çapında daha fazla teşebbüse ihtiyaç var."

[Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi](#)

[Dijitalde Ülke Performansı](#)

[Veri Görselleştirme Aracı](#)

[DESI 2021 Yöntem Bilimi](#)

[Önemli Gerçekler 2021 Öngörü Raporu: BİT'ten Ar-Ge'ye son rakamsal veriler](#)

[Avrupa'nın Dijital Geleceğini Şekillendirmede İletişim](#)